

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1934. I. 1. sz. XXIII. évf. 1 sz. 20 lef

TARTALOM:

Küzdj az ember ellen!... — Elég volt
fogásból... — „Matuzsálem korban” van-
radváros régi vezetői. (Utim lejegyzé-
radi előkelő férfiakról. Hogyan marad-
tati és szellemi frissességben a ma nyolc-
tízven évesek. A lavágó lőgyész.) —
scu a legkedveltebb diplomata Genl-
— Hangszóró: hölgyeim és uraim, — az
lakban érdekesebb külföldi lapszemel-
ket közvefűnk. — Őt urileány nyilat-
az elképzelt lérlideálról. — Prima-
avatás az aradi színházban. — Szilvesz-
endelet. — Két vak szem lát. — Humor

I. Schutz

posztóaru-
nagykereskedés.

A R A D,
Bul. Regina Maria.

Nemcsak ujévig, hanem...
 husvétig;
 Nemcsak cégem, hanem...
 minden jobb szaküzlet;
 Nemcsak szériákban, hanem...
 egyenként is

50%

engedmény mellett árusítom
 osztrák minőségű csöveinket a konkurencia kényszerítő
 hatása folytán. Teljes széria vásárlása esetén egyéb elő-
 nyöket is nyújtok. Például: **700 lejért** engedek át ve-
 őröimnek egy kitzűnő dinamikus **hangszórót**.
 Vezérképviseletek:

HIRSCHMANN KÁROLY, ARAD
 Strada Gh. Lazar 17.
DISTRIBUȚIA TEHNICĂ
 București, strada Culmea Veche 2.

BCU Cluj Central University Library Cluj

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
 Magyarországon 60 fillér
 Jugoszláviában 5 dinár
 Csehszlovákiában 4 c. k.
 Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, magánosoknak 600 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hírdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők be, vagy bármelyik hirdető iroda útján is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lej, hirdetés oldalon 6 lej, — négyzetcm.-ként. Nyílttér rovatban 50 lei, szövegközi részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorójelet (x) van, fizetett közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: ARAD, volt Szent László-ucca 2. — Tel. 520.
Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig.
Kiadóhivatal és nyomda: volt József-fhg-u. Csanádi-pal.

Kiadja az Erdélyi Élet Lapkiadó Vállalat.

Lovrov & Arad.

451241

FŐSZERKESZTŐ:

GELLER ÖDÖN

XXIII. ÉVF. 1. SZ.

1934 JANUÁR 1.

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizottak: București, Cluj, Timișoara, Oradea, Brașov; Satu-Mare, Tg-Mureș

Ember küzdj az ember ellen!...

(Arad.) Kereken kétezermillió ember él a föld kerek-ségén. Azaz, hogy élne. *ha tudna*. De a legtöbbje, sajnos... a legtöbbje, sok-sokszázmillionyan bizony nem is tudják, hogy élnek. Csak *vannak*, mert megszülettek és... tovább adják létüket értelmetlenül és céltalanul. Szaporodnak, mint a bozót az őserdőben és pusztulnak, mint ősszel a levelek.

Emberek!

Kétezermillió ember. Fehérek és feketék, sárgák és rézbőrűek.

A trópusokon és a sarkvidékeken, mindenütt a fő dőn ott küzd az ember városokban és falvakban, síkságokon és őserdőkben, az egyenlítő forróságában, jegmezők dermesztő hidegében, szárazföldön és tengereken küzd, harcol a természettel, az elemekkel és — emberrel az ember.

Mi célja ennek a végeleáthatatlan küzdelemnek, amely betölti az irott és iratlan történelem évezredeit? Mi a célja a munkának, a harcnak, háborúknak és forradalmaknak, népvándorlásoknak és hódításoknak? Mi a célja az — embernek.

Ez a kérdés, mint árny kíséri végig az emberiség végtelen életutját. Feleltek is rá filozófusok és költők, tudósok és politikusok, egyik így, a másik úgy és amit feleltek erre az örök kérdésre, akörül is új harcok, földet rengető küzdelmek támadtak, mert másképen feleltek erre a kérdésre a *gazdagok* és másképen feleltek a *szegények*. Másképen az írástudók és másképen a tudatlanok.

Az egész emberiség a tetteivel felelt.

Az egész történelem felelt erre a kérdésre. A történelem felelete legyőzhetetlen és hamisíthatatlan. Felelete pedig örökidőkre szólóan így hangzik: *boldogság*.

Mi a boldogság?

Vágyteljesülés.

Az ember öröme vágyik, biztonságra, félelemnélküli életre, mert az élet törvénye a *megmaradás* és a *megújulás*. A bizonytalanságtól való félelem, az éhségtől és a ha-

láltól való lélelem, az öröm és a gyönyör vágya kergeti az emberiséget évezredeknek utján előre. Soká és sokakat csak *öszlönösen*, most már milliókat *tudatosan*, de az élet legmélyére zuhant tömegek vérében is ott lángol a boldogságra való vágy.

Ez a vágy kergeti Alaszka hómezőire a prémvadászokat, ez indította el az aranyásók végtelen csapatát az aranymezők felé, ez a vágy kavarta az alchimisták tégelyeiben a titokzatos masszát, ez a vágy hajtja a lombikok fölé a tudósok fejét... megtalálni a kincset, amely megtaláltatja az emberrel a boldogságot, a létbiztonságot, az örömet. Ez a vágy kuporgat farkas módjára, ebből a vágyból sóhajt fel a reménykedő álom: majd öregségemre... Ez a vágy tesz kegyetlenné és zsarnokká, de ez a vágy formálja ki a lázadás, a tagadás, a mindig ujrakezdés szellemét is.

A régi kincskeresők a tulajdon boldogságukért, a maguk biztonságáért keresték a kincseket, vállalták a veszedelmeket, a rettentő viszontagságokat, a kínzó gyötrelmeket...

Az új kincskeresők nemcsak a tulajdon boldogságukat keresik, ezt a mindennél nagyobb kincset: *mindenki boldogságáért szállnak harcra* a történelem aranymezőin. Ennek az aranyezőnek kifogyhatatlan kincseit az egész emberiség tulajdonává akarják tenni, hogy ne csak *legyenek* száz és százmilliónyian a földön, hanem, hogy akik megszülettek, *élhessenek* is békében, biztonságban, örömben.

Az emberiség küzdelme már-már legyőzte a természetet, bilincsbe verte az elemeket, hatalmas gépeket alkotott, meghódította a földet, megteremtette minden lehetőségét és feltételét annak a boldogságnak, amelyre olthatatlan vágya vágyakozik. Most már csak magát az embert kell legyőznie. Nem is az embert, csak azt, ami az emberben embertelen. A küzdelemnek ez az új fejezete kezdődött el most kétezer esztendővel ama Messiás megszületése után, aki, ime, még mindig nem váltotta meg a világot, mert a világot csak az ember maga válthatja meg éhségtől, félelemtől és háborútól — a boldogság számára.

Hoffmann Ottó

fűszer- és esemege különleges-
ségek üzletében szerezzé be
újévi szükségleteit!!

Cipőket, bőrcipőket legolcsóbban

Apponyi Testvéreknél

A VÁROSHÁZÁVAL SZEMBEN

Elég volt a zokogásból!...

(Arad). Minden esztendőben szinte gépies egyformasággal elsóhajtozzák a vezércikkírók, akiknek ez szomorú kötelességük, hogy az elmúlt esztendő tele volt bajjal, tele volt csalódással és előveszik a reménykedés lantját, amelyen elpengetik a megszokott és unalmas reményszimfoniákat. Az új esztendőt reménykedéssel illik köszönteni és ez az illendőség szabja meg az újévi vezérezokogások hangját.

A zokogásból elég volt és elég volt már a frázisos reménykedésből.

Tovább zokogni és tovább reménykedni,

ez már nagyon unalmas recept és ezzel a recepttel nem sokra ment a világ. A zokogást abbahagyhatjuk és a reménykedés áhítózó meddősége helyett valami mást kell keresnünk. Valamit, ami cselekvés, valamit, ami előbbre lendítse a világot.

Az ujesztendei gratulációk sok esztendőshagyományokban gyökereznek és

az ujesztendő várás optimizmusa magából az emberi lélekből fakad.

Az ember optimista, mindig jobbat vár, mindig jobb lehetőségeket hisz és ez az optimizmus vitte előre az emberi kultúrát, ez az optimizmus teremtetten meg mindazt, ami szép az emberi életben. Ha az ember megnyugvó és rezignáló volna, akkor soha nem épülhetett volna fel a római Fórum, akkor soha nem teremthették volna meg a szuezi csatornát, akkor soha nem jutott volna el odáig, hogy a hanggal áthidalja a mérhetetlen távolságokat és hogy a géppel megrövidítse a kontinensek közötti utat.

Minden haladás és minden előrejutás titka az az optimizmus

amellyel az ember a maga jobb jövőjét, a maga utódjainak jobb életlehetőségeit hittel és bizalommal remélte. Ez a hit és ez a bizalom tudta az embert a féllállati állapotból a kultúremler magaslatára emelni és ez a hit, ez a bizalom fogja a kultúremlert megmenteni attól, hogy visszasulljedjen a féllállati nivóra.

Az optimizmus nagy dolog, de az optimizmus végzetes szerencsétlenség, ha vak,

ha nem látja meg a realitásokat, ha számítás és a tényekkel

Női és férfi harisnyák, keztyük, swetterek, selyem kombinék és nadrágok, téli meleg alsó trikóárúk
Aradon a legolcsóbban

B O G Y Ó - á r u h á z b a n

Strada Eminescu

00000000

Fehér Kereszt-épület

való számolás nélkül frázisok után igazodik. Amikor az optimizmust hirdetjük, nem azt akarjuk, hogy elzárjuk tekintetünket a valóság megismerése elől. A valóság az, hogy egész kulturánkat veszedelem fenyegeti, a valóság az, hogy gazdasági életünk alapjai megrendültek, a valóság az, hogy a világ legnagyobbjai és legbölcsebbjei sem tudják megtalálni azokat az utakat és módokat, amelyekkel munkát lehetne adni a nagy tömegeknek.

Az ujesztendőre munkát kérünk.

Munkát minden embernek. Munkát minden dolgozó kéznek, amelyet tétlenségre ítélt a világkatasztrófa. A világkatasztrófa a munkátlanság. Az a munkanélküliség, amely önmagát növeszti mindent elnyelő szörnyeteggé, mert megöli a fogyasztást. Minél nagyobb a munkanélküliség, annál kisebb a fogyasztás és a fogyasztás csökkenése tovább növeli a munkanélküliséget. Szörnyü présbe került a világ, amelyből csak az optimizmus szabadíthatja meg.

Az ujesztendő küszöbén kétségbeesett hittel és utolsó reménnyel az optimizmust prédikáljuk és azt szeretnénk, ha az esztendő minden napján harsány szóval hirdetnék a világ egyik sarkától a másikig, hogy az optimtzmus az egyetlen gyógyszer.

Ha minden ember a maga kis körében optimista, ha minden ember a maga kis területén tesz valamit azért, hogy a szörnyü katasztrófát el lehessen háritani a világról, akkor ez a sok kis cselekvés óriási együttes munka lesz.

Az optimizmus azt jelenti, hogy nem szabad félni attól,

MEGNYILT HANZU & ROTARIU

uj üzlete a **GRIVIȚA** régi helyiségében, -- a szinházszal szemben.

Szappanok,
Kölnivizek,
Parfümök,
Puderek,
Fogpaszták,
Fogkefék,
Háztartási és minden egyéb

a szakmába vágó cikkek.

Karácsonyi ajándékok nagy választékban,
Csokoládé desszertek és bonbonok,
Cacao, kávé, tea, rum, likör
Mindennemü „GriviȚa“
konservek,
Compot, Mustár.

Olcsó árak, szolid kiszolgálás

hogy új ruhát rendeljen az, akinek a régi ruhája már elkopott és akinek még van annyi pénze, hogy megvehessen egy ruhát.

Az optimizmus azt jelenti, hogy az az iparos, akinek egy segédje van, ezt az egy segédet ne küldje el, amíg valami kis munkát adhat neki. Az optimizmus azt jelenti, hogy a kereskedő a pénzt ne temesse a földbe, házba, szőlőbe, hanem tartsa készen, hogy vásárolhasson és vásároljon, ha csak valami kicsit — ahogy mondani szokás, — mozog az üzlet.

Az optimizmus fogyasztás és az optimizmus a munkaadás.

Az esztendő utolsó három hónapjában mintha gyöngén, próbálkozóan és bizonytalanul, de mégis megindult volna a munka Európában. Valami keveset csökkent a nagy ipari államokban a munkanélküliség és valami keveset emelkedett a vásárlási kedv.

Ezek a biztató jelek, ezek az újra támadó és újra feléledő életet hirdető jelek magukban még nem indokolnák az optimizmust. Pillanatnyi tünetek, különböző véletlenekhez és alkalmakhoz kapcsolódó jelenségek, de ezeket a jelenségeket fel kell használni az optimizmus propagálására.

Az optimizmus jogosult, mert nem igaz az, hogy mindig rosszabb következik.

Az emberiség története azt tanítja, hogy a fejlődés folyamata örök és hogy a visszaesés és lezüllés néha hosszú periodusai után is újra kezdődik az alkotó, teremtő és előrevivő emberi munka.

Több, mint tiz esztendeje tart már a visszaesés és lezüllés periodusa. Több, mint tiz esztendei megpróbáltatás és szenvedés után meg kell kezdődni már a teremtő és újjáépítő munkának. A világ nem állhat és nem sülyedhet vissza a primitívség korszakába. Az emberiségnek előre kell menni, mert ez az útja.

Az ujesztendő küszöbén hittel és bizalommal, az ember ősi optimizmusával vágunk neki az utnak, a jobb idő felé vezető utnak.

HOTEL CENTRAL ARAD

Központi fűtés! — Hideg és meleg
folyóvíz! Pédás, figyelmes kiszolgálás! — Ragyogó tisztaság! — Meglepően olcsó árak! — Kereskedőknek és utazóknak nagy kedvezmény!

„Matuzsálem korban“ van- nak Aradváros régi vezetői

Intim feljegyzések aradi előkelő férfiakról. — Hogyan maradtak testi és szellemi frissességben a ma nyolcvan-kilencven évesek? — A favágó főügyész

(Arad.) Mindenki tudja, hogy ki volt Matuzsálem. A proféták feljegyzése szerint „bibliai személy, aki fia volt Enoknak és kegyessége miatt a legnagyobb kort, 969 évet ért el“. Aradvárosnak a régi világban volt vezetői közül ugyan senkisémet jutott el a kilencszázadik évig, de közülük néhányan már közel vannak kilencvenedik születésnapjukhoz és mégis megtartották teljes fizikai és szellemi frissességüket. Nem az öregek házában, nem aziliumokban, nem a világ zajától távol élnek, hanem itt járkálnak, itt szórakoznak, velünk busulnak, velünk örülnek és velünk együtt szidják a hirtelen ránk csapott dermesztő hideget, no meg a katasztrófális pénzhiányt, a modern idők legrémesebb találmányát.

Százszorosán jól esik ennek regisztrálása most, amikor abszolút jólétben élő, erős egészséges kiváló férfiak 50—60 éves korukban váratlanul itthagyják a társadalmi és a közélet porondját, amelyen még sok nagy alkotással növelhették volna az őket körülvevett nimbuszt...

Első helyen említjük meg *Varjassy* Lajost, Aradváros volt polgármesterét, aki már tullepte a nyolcvanegyedik évet de prémmel bélelt, rövid télikabátjában még most is olyan délcegen jár, mint huszonöt évvel ezelőtt. Délelőttönként a Vadászkiút kávéházban elbeszélget a régi ismerőseivel és a 87 éves *Csiky* Károly íróval, Aradváros volt árvaszéki ülnökével azokról a régi patinás időkről, amelyekben úgy ök, mint nagy elődeik lerakták az 1834-ben szabad várossá „előléptetett“ mai Arad alapjait. A rövid téli délutánokat Bucur (Eötvös) uccai, nagyon szerény emeleti udvari lakásában tölti. A látogató rendszerint pipaszó mellett találja, a félhomályban elbeszélget leányával, *Jegessy* Károly dr. városi főügyész feleségével, aki naponta meglátogatja őt.

„Éjfél előtt soha sem feküdtem le.“

Bizony az öreg *Varjassy*nak nincs magánvagyon, pedig apjától, *Varjassy* József dr. volt aradi nagyhirű közkórházi igazgató-főorvostól jelentékeny örökség maradt reá, amelyet azonban az idők folyamán családjára költött.

— Testi és szellemi kondícióm — mondta az arauyos kedélyű, örökifju volt polgármester — rendszeres életmóddal sikerült ennyire megőriznem. Sohasem éltem vissza az erőmmel, de viszont nem is folytattam remeteszerű életmódot. Reggeltől este 6 óráig a hivatalban dolgoztam, mert hiszen akkor még délután is rendszeresen tartottunk délutáni

hivatalos órákat. Hatvannyolc éves koromban mentem nyugalomba.

— Voltak e nagy izgalmi polgármester urnak, amikor a várost éveken át vezette?

— Politikai mozgalmakban sohasem vettem részt és az izgalmakat csak a városi közgyűléseken éltem át — felelte — de ezek az izgalmak nem hagytak nyomokat sem az idegzetemen, sem a kedélyemen. Közgyűlés után lementem a régi híres kávéházba, eljártszottam néhány partie billiárdot, vagy tarokkot, de igen gyakran elmentem a boldogult Tagányi Sándor unokaöcsém vendégszerető házában rendezett uzsonnákra. Gyakran eletarokkoztam a régi jó társaságunkban.

— És vacsora után?

— Éjjelig társaságban voltam. Éjjél előtt sohasem fekdüdtem le, ez nálam rendszerré vált, de korán reggel már bent voltam a hivatalban. Ilyen gépszerű pontossággal folytak le fiatalabb éveim és így szoktattam a szervezetemet, amely, hála a teremtőnek, jól kibirta a sok évtizedes munkát és a szórakozásokat.

Tisch Mór dr. a legaranyosabb szívű volt városi főorvos, a szegények igazi támasza, aki még hajnalban is kikocsizott a külvárosokba a pénztelen paciensekhez, kiknek gyógyszereket is vitt. Lelkes művészbárát volt, ezelőtt egyetlen premirről sem hiányzott. Többször megfigyeltük, hogy az előadás legszebb jelenetei közben is bekopogtatott a páholynyitogatonő és odasugta a gukkerező főorvosnak.

— Valami öreg Lefkovitsnéből keresik a főorvos urat.

— Tudom, leányom. Kint lakik a Virág-uccában. Mondja a küldöncnek, hogy fusson a lakásomra, fogasson be és ha a kocsii itt lesz, azonnal hívjanak le, mert el kell mennem a szegény Lefkovitsnéhoz.

Amióta visszavonult, naponta öt-hat órán át sétál. Nem fárad el, mert most is erőt ad neki a nyugodt szabályos életmód, a jól végzett kötelességteljesítés érzése, amit az igaz emberszeretet diktált neki.

A város régi vezetői közül való *Kádas* Kálmán nyug. főjegyző is, aki Varjassy volt polgármesternek sógora. — Ugyanis Varjassy első felesége és Kádasné nővérek voltak, az egykor híres szép Mittelman-leányok közül valók, akiknek utolsó testvére, Mittelman Károly a napokban, mint csendes aggastyán halt meg Aradon. A fia *Martos* Ferenc, az egész Európában ismert szinpadi író és költő.

Kádas Kálmán valamikor élénken szerepelt az uri társaságokban, de amióta felesége meghalt, alig látható az uccán.

A régi városháziak között *Csiky* Károly volt árvaszéki ülnök a legidősebb. Ő még 87 éves korában is jól emlékszik az érdekes régi aradi eseményekre. Az uccán találkoztam vele, amikor kipirult arccal sietett.

— Hová olyan fürgén? — kérdeztem.

— Megyek a kedves unokáimhoz, — mondta.

— Most is pompás egészségnek örvend. Hogy élt Csiky bácsi régebben, hogy így megtartotta életerejét?

— Hiszen tudja, hogy 45 évig működtem a városnál. Sohasem éltem kicsapongó életet, de kedveltem a vidám társaságokat. Hála a teremtőnek, egészséges vagyok, de sajnos meggyengült a szemem. Most pedig ne haragudjon, de sietek, mert szörnyen fázom. Különben délelőttöként a Vádaskürtben vagyok és ismerőseimet ott szívesen látom, — mondta és mosolygó arccal melegen elbucszott. Már amennyire ez lehetséges ebben a szibériai hidegben.

Reicher Károly dr., aki szintén a patriarkák magas korába jutott, Iosif Vulcan (Kazincy) uccai tuszkulániumában tölti öreg napjait. A piros pozsgás magas férfi mindig egészséges életmódot folytatott, szerette a szabad természetet, nyáron naponta kijárt ménesi szőlőjébe, amelynek friss levegője kitűnően konzerválta, sőt nevető arculatjára természetes ruzst is festett. Nyugdíjbavonulása után rátért a régi egészséges sportra: a saját favágója lett. Ezt a munkát a legutóbbi hónapokig nagy ambícióval folytatta, de most már nem vág fát.

— Nagyon fáj a lábam, nehezen bírok járni, pedig sohasem hagytam el magamat — mondja a látogatóinak és most is éienken pödörgetl Vilmos bajuszát. Mert nemcsak a favágásban, hanem a bajuszviselésben is hasonlít a Kazincyuccai remete — a dornii remetéhez.

A sort *Zikó* Jánossal, Aradváros egykori fogyasztási hivatali főnökével végezzük be. Harcedzett, külső: komoly, elmélyedő szemek, öszes tömött bajusz. Kimért csendes beszédmodor... Végig küzdötte az 1878 ban kezdődött bosznia—hercegovinai borzalmasan véres harcokat, amelyek a mohamedánok és bosnyákok pacifikálásával végződtek. Rengeteg fiatal magyar vér folyt a Narenta és a Boszna tengerkék vizébe. De most a 84-ik évében lévő *Zikó* nemcsak hadi- emlékeiről és hőstetteiről nevezetes, hanem arról is, hogy 7 vármegyében neki volt a legszebb leánya, a gesztenyebarna fess *Zikó* Ilma, akit évtizedekkel ezelőtt Jásznagykunszolnok megye főispánja vett feleségül. *Zikó* Ilma asszony már évek óta a leányánál falun él csendes visszavonultságban.

— Hogyan őriztem meg egészségemet? Csendesen éltem, pontosan elvégeztem a hivatali kötelességeimet, sohasem pazaroltam az erőmet, a családom és a magam jövője lebegett a szemem előtt — mendogatja az öreg ur, ha szó kerül a hosszú élet titkáról. — Aradváros egykori vezetői mind szép életkort értek el. Ebben a tekintetben is megállapítható, hogy aki egészséges szervezetet kap és azt okosan használja fel, az eléri az aggastyánok korát.

Nagy és olcsó ujévi vásár a

„CORSO BONBONERIE”

Neuman-palotában. — Óriási választék csokoládé figurákban és csokoládé diszdobozokban

Titulescu

a legkedveltebb diplomata Genfben

(A „Neues Wiener Journal“ karácsonyi számából)

A genfi Hotel „Les Berques“ a világtörténelem előszobája. Karrarai márványból épült előcsarnoka rideg, mint egy öntudatos diplomata és az egész szállóban olyan sejtelmes csend uralkodik, mintha legalább is nem innen pattanna ki naponta egy egy világszenzáció szikrája. Az élesszemű, mindenre helybenhagyóan hunyorgató főportás, nagyon jól ismeri az elmélázva tipegő, nyájaskodó, vagy mogorvának látszó urakat, akiknek a sok névtelen vendég között az a sajátosságuk, hogy Európa vagy Amerika valamelyik sajtóorganumában naponta megjelenik a nevük és a fotóriporterek százai örökítik meg minden lépésüket. Ezek az urak a „Les Berques“ törzsvendégei. Franciaország, Románia, Olaszország, Lengyelország, Belgium, Hollandia és Görögország diplomatai egymásnak adják itt a kilincset. Mindegyiknek meg van a maga szeszélye, a maga sajátossága, mindegyiknek meg van a maga egyéni izléséhez szabott lakószobája és néha egy ilyen szoba körül nagyobb harc folyik, mint a „Békepalotában“, ahol a népek sorsát intézik.

Franciaország részéről hol Paul Boncour, hol Tardieu, hol Herriot jelenik meg a „Les Berques“-ben. A francia „urak“ állandóan egy és ugyanarra a szobára reflektálnak. Legutóbb nagy baj volt a szállóban, amikor Tardieu és Paul Boncour egyidőben érkeztek meg Genfbe és mind a ketten egy és ugyanarra a szobára reflektáltak. Diplomata módjára lefolytatott harc után a két jeles francia államférfi kártalanításmentes békét kötött.

A „Les Berques“ legjellegzetesebb lakója Titulescu, Románia külügyminisztere Régi törzsvendége a szállónak, ezért mindenkor megkülönböztetett előzékenységgel fogadják. Az egész személyzet teljes díszben áll sorfalat Titulescu érkezésénél. A román külügyminiszter ugyanolyan szerény, mint a Népszövetség bármelyik más delegátusa. Mégis van valami különbség: a reugeteg utipodgyász, mely a külügyminiszter érkezését jóelőre jelzi. Valóságos legenda keletkezett a „Les Berques“-ben Titulescu utitáskájáról. Az egyik szekrénybőröndben például mindig százhusz elegáns sárga selyeming várja

Prima bükk, cser és gyertyán

tűzifát legolcsóbban „LEMNARUL“
fakereskedésben szerezheti be.

„LEMNARUL“ fakereskedés

Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) Tel. 7—14.

a gazdáját, az alkalmi és nappali ruhákról nem is szólva, amelyek ugyancsak néhány bőröndben foglalnak helyett. A személyzet alig győzi felhordani a szobába a sokféle bőröndöt és aktatáskát.

Titulescu a legbohémabb delegátusa a Népszövetségnek. Arról nevezetes, hogy állandóan hajnalban jár haza és legendás borralalókat osztogat. A genfi diplomaták között szóbeszéd tárgya az a rejtély, hogy Titulescu milyen keveset pihen. Rendszerint reggel öt óraker tér haza és reggel hétkor már újból talpon van, teljes szellemi és fizikai frissességben. A szálló főportása egyszer megkérdezte Titulescut, hogy mi ennek az oka. A külügyminiszter diplomatikusan mosolygott, majd arra kérte a főportást, hogy adjon neki egy kapukulcsot, mert nem szívesen zavarja hajnalban a szálló személyzetét.

Kevesen tudják Titulescuról, hogy szenvedélyes mügyűjtő. Minden szabad idejét a régiségzalokban tölti el. Az elmúlt hónapban váratlanul magához kérte a „Les Berques“-szálló igazgatóját. A személyzet remegett, mert attól tartott, hogy Titulescu kifogásolni akar valamit, ami még soha sem történt meg. Utóbb kiderült, hogy egy százesztendő antikasztal megvételéről tárgyalt a szálló igazgatójával. Ennek az empirasztalnak különben az a történelmi nevezetessége, hogy azon irták alá a kisantant-szerződést. Természetesen megalkudtak és természetesen horribilis árban. A szálló igazgatója derüs arccal távozott az audienciáról és egy félóra mulva Titulescu is örömtől sugárzó arccal csomagoltatta az értékes mükincset. Személyesen kísérték a teherautóig és olyan érzékeny bucsút vett a mü tárgyától, mintha örökre meg kellett volna válnia attól, pedig néhány nap mulva bucuresti villájában látta viszont.

O mi szép, ragyogó, miként a napsugár,
Egy valódi, chromikkel „UNIO“ csillár.
Szépsége, formája, ára megkapó,
Ezt hozta nekem jó Karácsony Apó!

Óriási választékban kiállítja és bemutatja
a gyári lerakat:

BUTORKÖZPONT
BENE & COMP. ARAD.

Hangszóró

Hölgyeim és uraim, — az alábbiakban érdekesebb külföldi lapszemlévényeket közvetítünk

— Találmányok, amelyekkel pénzt lehet keresni. A föltalálók ezrei szaladgálnak találmányaikkal fűhöz fához, de csak a legritkább esetben tudják találmányaikat értékesíteni. Természetesen a kis találmányokról van szó, amelyekre csak ritkán akad vevő, mert ritkán akad vállalkozó, aki meglátja ezekben az apró találmányokban a nagy lehetőséget. Pedig éppen a legegyszerűbb találmányokkal lehet a legtöbb pénzt keresni. Ezt bizonyítja most a csikágói „*Popular Mechanics*” című folyóirat kimutatása, amely szerint egy Amerikában nagyon elterjedt játékszer, egy táncbaba föltalálójának évi hetvenötezer dollárt hoz. Az, aki a görkorcsolyát föltalálta, ezzel több mint egymillió dollárt keresett. Évenként százezer dollárt keres az az ember, akinek eszébe jutott, hogy milyen praktikus dolog a közönséges ceruza végére gumit alkalmazni. Az, aki kitalálta, hogy a cipőfűző elejére és végére hasznos dolog bádogot tenni, ezzel két és félmillió

BELMONT

BELMONT

RADIO CORPORATION
U. S. A. AMERICA

1934 TYPUSU

RÁDIÓ CSODÁI

az amerikai rádiótechnika legtökéletesebb alkotásai.

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET:

VÉRTES RADIO

A R A D,

Strada Cloșca 7. — (Volt Szent László-uca)

dollárt keresett. Többmillió dollárt keresett az is, aki az első acéltollat szabadalmaztatta. Ugyancsak egész vagyont keresett az is, ki első ízben alkalmazott fémakasztókat a nehéz kabátokra. Természetesen ezekhez hasonló apró, de nem kevésbé praktikus találmányok fekszenek az ismeretlen fölta-
lálók irattáskáiban. Csak éppen föl kellene fedezni és jó reklámmal el kellene terjeszteni. És hány és hány nagyszerű és közhasznú találmány fekszik a nagy kapitalista vállalatok pánccszekrényeiben, amelyeket már régen fölfedeztek, de amelyek nem válhatnak közkinccsé — üzleti érdekek miatt.

* * *

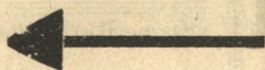
— **Dr. Cleland, a hős.** Fölvillannak az emlékezetünkben esetek: orvosokról, akiknek a maguk betegsége semmi, a maguk élete is semmi, akik csak a betegért, a beteg életéért vannak, akik csak a hivatásuknak élnek. Orvosokról, akik addig kipróbálatlan szerekkel oltatják be magukat, hogy a hatást megállapítsák. Orvosokról, akik sokszor a legelemből óvintézkedést sem tehettek meg, amikor hirtelen fertőző beteghez hívták őket. Orvosokról, akiknek a kezét, lábát fenyegette a röntgenezés, de akik állottak a poszton, kezük, lábuk, életük kockáztatásával is. Orvosokról, akik életük legtragikusabb perceiben sem éltek, nem élhettek önmaguknak, mert az operálókést kellett a kezükbe venniök... Megrázó orvos tragédiát jelentenek most a kanadai Torontóból, Ontario székvárosából. Híres sebésztanára volt a félmilliólakósu városnak dr. Cleland. Operálnia kellett. Műtét közben, kezében az operálókéssel, rosszul lett fogta el. A kést nem tette le, befejezte a műtétet. Megmentette egy ember életét. A magát odaadta. Az operáció után holtan rogyott össze az operációs asztal mellett. Szívбай ölte meg. A szive ölte meg, a szive, amely a beteggel érzett, a szive, amely az emberiségért dobogott.

* * *

— **Menekülni.** Megint nagy konjunkturája van az ut-

3

szó: ez
minden
remény

Goldschmidt

Sorsjegy

Főnyeremény

levélhamisításnak. Az államok lezárták határaikat a munkát kereső emberek előtt. Az embercsempészet azonban a hamis passzusok alapján nagy virágzásnak indult, mert a reménytelenül nyomorgók táborában egyre erősebb a vágyakozás: menekülni. A világ legelrejtettebb helyeit is fölkeresik a jobb munkaviszonyok reményében és vállalnak minden kockázatot, elkótyavetyélik utolsó berendezési tárgyaikat, csak hogy az áhitott, jobb életviszonyok közé jussanak. Nem sok jóval kecsegtet ez a vándorlási láz, hiszen a fölbomlóban lévő rend a világ minden táján nehéz életkörülményeket teremt a dolgozók számára, de viszonylagosan nagyok a különbségek és az emberi életösztön reménykedve kapaszkodik az emberi élet lehetőségei felé. Csak nemrég leplezték le Kóvnóban a Lengyelországból Dél-Afrikába irányuló kivándorlást előkészítő iroda működését, máris a bécsi rendőrséget foglalkoztatja egy nagyszabású vizumcsalás. Egy lengyel ügynök tömegével hamisította a palesztinai angol kormányzóság beutazási engedélyét, amelyet jó pénzért eladott olyanoknak, akik azután Palesztinába akartak kivándorolni, de az angol hatóságok bevándorlási tilalma miatt nem tudták megszerezni a beutazási engedélyt. Valóságos expedíciókat szervezett Palesztina felé és most legutolsó útján husz kivándorlóval együtt letartóztatták. A népek országútján nyomorgó munkanélküliek keresik a menekülést.

Ünnep után

(Arad.) Ünnep után vagyunk, amikor újra az élet hengerel bennünket és gyorsan elfelejteti velünk a karácsonyi napok örömeit, amelyek az idén még mindig szegényesek voltak. Megint szembetalálkozunk mindennapi dolgainkkal, amelyek minden figyelmét magunknak kötnék le, minden szabad időt elvesznek és nem jut egy óra napjában arra, hogy törődjünk azzal, amire karácsonykor ünnepélyes ígéretet tettünk. Alig van közöttünk valaki, aki a templom hideg kővéne tett volna ünnepélyes ígéretet arra, hogy a szívébe zárja a karácsonyi figyelmeztetéseket és átalakítja a rövid földi életet.

Vajjon mi valósul meg a karácsonyi fogadalmakból és vajjon mit mondhatunk majd a

legközelebbi karácsonykor a feleletre váró sok kérdésre? De különben sem a választ várják, mert nem az a lényeg, hanem azon nyugszik minden, hogy vajjon követjük-e a karácsonyi utmutatásokat, amelyek elindulva megígértük

J E L S Z Ó
ujévre!

Szentgyörgyi-től

selyem,

Szentgyörgyi-től

paplan,

Szentgyörgyi-től

selyempaplan!

hogy megváltozunk és megjavulunk. Az emberiség bünei döbbenetesen szaporodnak és csak akkor látjuk a hibákat, amelyeket elháríthatatlanul halmozunk, ha elérkezünk az ünnephez, lelkünk pihentető álmóságához és vezekelünk. Nem elég azonban az ünnep néhány napjában magunkba mélyedve meakulpázni, hanem az év háromszázhatvanöt napján következetesen követnie kell a fogadalom parancsait.

Nemsokára ránk köszönt az új esztendő és utána egy kettő itt lesz a tavasz. A zugó, harsozó március, amelyben az erők bátrabban szárnyalhatnak. S jön a nyár minden szépségével és a feledékeny embert könnyen magával ragadja. Elviszi megint a nemtörődömség és felelőtlenységbe, hogy semmivel nem törődve, ígéreteket taposva várja a legközelebbi karácsonyt. Azt a karácsonyt, amelyben már feloldva érezte

magát hibái, bünei alól és a melyben javulást ígért annak, aki megböcsájtott.

S a szürke hétköznapokon újra fájdalmasan érezzük, hogy az ember nem tud baráti kezet nyújtani embertársának, akitől faji, vallási, nemzeti elmentétek bástyái különítik el.

Arad legrégebbi speciális modernül berendezett

PAPLANKÉSZÍTŐ

műhelye **Haubenreich-cég.**
Széchenyi- és Batthányi-u. sarok

Aranybeváltás legmagasabb áron

REINER JÓZSEF

óra és ékszer üzletében Aradon, a színház mögött. Karikagyűrűk, órák, ékszerek legjobb beszerzési helye. Str. Pirici 3. Vörösmarti-u.

Férfi és női hajvágást, borotválást a legolcsóbban és legjobban vállal

Burghardt Mihály

borbély és fodrász
Arad, strada Cişgan — (volt Karolina-ucca)

— **Ismételten felhívjuk előfizetőink és hirdetőink** figyelmét arra, hogy **Soós István** nagyváradi fiatalember nincsen és nem volt felhatalmazva arra, hogy nevünkben pénzeket felvegyen, vagy ellenszámlánkra vásárlásokat eszközöljön. *Erdélyi Élet* kiadóhivatala.

Mindenki — mindenkinek

örömet szerez, ha nálunk
eszközlí újévi
vásárlásait.

Minden cikkben a legnagyobb
választék, — a legolcsóbb
árban.

Színházi versenybazár

Öt urileány

nyilatkozik az elképzelt férfi- ideálról

(Arad). Az újságok ünnepi számaiban állandó téma: *boldog házasság...* Az elmúlt évben az *Aradi Közlöny*-ben rendkívül érdekes nyilatkozatok jelentek meg ezzel a problémával kapcsolatban, melynek örök aktuálisát senki sem vonhatja kétségbe. Van, aki tagadja, — van, aki bevallja, — de általában mindenkit foglalkoztat ez a kérdés s ezért időszerű most is ennek megvitatása.

Mióta fennáll a házasság intézménye, azóta fennáll a boldog házaseslet problémája is. Vajjon milyen tényezőknak kell közrejátszananiuk ahhoz, hogy ez a boldogság, amely többnyire mindenesetben megvan a mézeshetek alatt, állandósuljon és megmaradjon az aranylakodalmon túl is? Orvosok, pszichiáterek, írók sokat foglalkoztak már ezzel a problémával, keresték a diszharmónia okait, tételeket állították fel, de nem sok eredménnyel. A boldog házaseslet titka sohasem abban áll, hogy a házaseslek mindazon követelményeknek eleget tegyenek, amelyeket a tudós társadalom a legjobban hiszzenben és bizonyára sok tanulmányozás után receptszerűen előírt, sokkal helyesebb e tekintetben a laikus felfogást követni, amely szerint egyetlenegy feltétel elegendő ahhoz, hogy boldog legyen a házaseslet. Ez a feltétel pedig nem más, mint — köznyelven szólva — az, hogy minden zsáknak meg kell találnia magát a foltján.

Különbözők az egyének, különbözők az izlések. És ezeket a fogalmakat a boldog házaseslet szempontjából sohasem lehet közös nevezőre hozni, hacsak az egyik fél nem megalkuvó az előállott helyzettel. Ha két öntudatos egyéniség saját akarátán kívül, szü-lők kényszerhatása alatt lép házasságra, sohasem lesz boldog ez a házasság. Mindegyiknek emlékében marad az az ideál, amely után vágyott, mindegyik azt hajszolja és ha rátalál, felrugja a morált.

A korszellem is változik és a társadalom sok tagja nem tud lépést tartani az idők haladásával. Husz évvel ezelőtt is más volt az ideál, mint ma és a husz év előtti gondolkozásu ember nem találhat megértésre a mai modern felfogásu embernél. A husz év előtti felfogások légkörében élő fiatalember leánynak vagy fiatalembernek a modern korszellemmel szemben megnyilvánuló animozitását még a szerelem sem tünteti el és a házasesletben a két különböző felfogás csak valóperre vezethet.

Az állami osztálysorsjáték szerencsés
sorsjegyeit Erdély és Bánát területén a

Banca Ilescu S. A. Cluj, árusítja!

KÉPVISELET: Joan Olariu Arad, strada Bratianu 3.

A mai modern ifjúság ideálja. Melyik az a férfitípus, amelyet a mai modern leány férjül kíván magának? Szándékosan intézzük ezt a kérdést kizárólag a női nem képviselőihez, mert a ma uralkodó házassági dekonjunkturában nők többen akadnak, mint férfiak, akiknek nem teljesülhet szívük vágya és a legtöbb esetben kénytelenek megelégedni azzal, akit a sors eléjük sodort.

Öt aradi urilányt kértünk meg, hogy válaszoljon néhány sorban erre a kérdésre. Itt közöljük a válaszokat, — természetesen névtelenül — amelyekhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy valamennyiben a modern felfogás nyilvánul meg. Ugy látszik, hogy a nők lépést tudnak tartani az idővel...

1. Arra a kérdésre, hogy milyen férfitípus tetszik a mai nőnek, egy mondatban lehet felelni: a sportoló világi. Hogy miért teszem előre a „sportoló” jelzőt? Azért, mert a mai nőnek elsősorban az atléta termet imponál... Hogy nemcsak a külsőt kell nézni? Nos ez más kérdésre tartozik.

Rége óta a leányszobák ablakából figyelték a leányok a világ folyását, kézimumkáztak s álmodoztak valamely szép regényhőshöz hasonló lovag megjelenését. Ma azonban a megváltozott viszonyok többnyire nem engedik meg ezt a kényelmes várakozást. A legtöbb nő dolgozik vagy ha nem is keresi kenyerét, még sem ér rá légvárak építésére, talán nem is akar, mert sokkal realiztikusabbá tette az élet. De igényei fokozottabbak és így a iérfítől nemcsak jellemet, észt, hanem ambiciót és izlést is kíván. Így például öltözködés terén, ahol nemcsak a jólszabott ruha számít, hanem az is, hogy sötét ruhához ne vegyen sárga cipőt, kék inghez zöld nyakkendőt...

Sikerük van a kedélyes, a humor érzékével rendelkező férfiaknak is, mert habár ezelőtt sem vetették meg a jókedvet, a mai világban még inkább szükségük van az embernek vidámságra, hogy elfelejtsék a gondokat.

Tehát: szellemesség, jólneveltség, ambíció és jókedv legyenek a főtulajdonságai annak a férfinak, akiért a mai modern lány rajongani tud. Ebből azután — mint mozaikkövekből — összeállíthatja magának mindenki a megfelelőt és ahol egy két tulajdonság hiányzik, — azt pótolhatja az illúzió.

3. Ma már a huszéveseket is egyaránt foglalkoztatja a házasság gondolata nemre való tekintet nélkül. Korán érnek a gyerekek, korán akarnak családot alapítani és a meggondolatlan lépésnek sokszor igen súlyos következményei vannak. Csak figyelemmel kell kísérni a válási statisztikát. És őszintén megvallva,

„Vadászkürt” szálló

a város központjában. — Szolid árak.
— Példás kiszolgálás. — Kereskedőknek és utazóknak nagy kedvezmény.

még nem igen foglalkoztam a férjhezmenés problémájával, bár már bennem is kialakult az a férfiideál, amelyet élettársul választanék.

Hogy milyen legyen? Ábrándképem a határozott, erős akaratú egyéniség, aki mindenhol megálicija a helyét. Azt ma már minden leány egyformán hangoztatja, hogy férfinél nem fontos a szépség, csak a karakter és én sem fogom feltétlenül kikötni, hogy jövődöbéli férjem prototipusa legyen a szép férfinék. Fontos, hogy szolid legyen, békés természetű, becsületes gondolkozású férfi, aki rajongani fog a családjáért. Azt hiszem, hogy minden lánynak ez a típus a kiválasztottja. Csak még annyit, hogy részemről nem fogom elszetni a dolgot. Ráérek még a házassággal, mert helyesebbnek tartom, ha a lány akkor megy férjhez, amikor már önnállóan tud gondolkozni és fölényét meg tudja őrizni még a férjével szemben is.

3. A nő ma már ép olyan önálló lény, mint a férfi és amikor a férjhezmenésre gondol, ép úgy válogat, mint azelőtt a férfi. A mai nő már nem keresi az erős férfit, aki támasza lenne, aki eltartsa, aki a nőben még mindig a gyöngye nő látja és így, ha a kenyérkereső nő — és ez van tulsulyban — férjhez akar menni — sokkal nehezebb probléma előtt áll, mint a férfi. A férfihez minden nő hozzáillő, az önálló nőhöz azonban nem minden férfi. Az önálló nőnek nem támaszra van szüksége, hanem megértő pajtásra, barátira, aki feleségében nem is annyira a feleséget látja, csak a nőt. Az egyetlen, ami fontos az ilyen házasságnál az, hogy a férfi legalább egy fokkal intelligensebb legyen a nőnél, mert ezzel az egy százaléknyi intelligenciabővítéssel juthat annyi fölényhez a nővel szemben, amennyi elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy ne legyen belőle papucshős.

A diplomás nő azt szeretné, ha férje is diplomás lenne. Azonban a házasság szerintem csak akkor ideális, ha úgy a férj, mint a feleség más-más szakmát képvisel a polgári életben.

A férjhezmenés kérdésében ez a felfogása az önálló nőnek, de hogy azután az önálló nőt modern nőnek lehet-e tekinteni vagy nem, az más kérdés. Nem minden modern nő önálló vagy diplomás és nem minden diplomás vagy önálló nő modern. En például diplomás vagyok, hogy modern-e, annak megállapítását másokra bízom.

4. „Melyik az a férfitípus, amelyet a mai modern lány férjül kíván magának?”

Ez a kérdés nem olyan egyszerű, mint amilyennek látszik. Mindenekelőtt az tűnik ki belőle, hogy a mai „modern” lány fogalma alatt egy sablont értenek, úgy érzem, hogy ez ellen tiltakoznom kell, — mert ahányan vagyunk, olyan különböző a természetünk és a nézetünk. Ezért az izlésünk sem egyezhet.

Ezzel nem akarom azt mondani, hogy nincs köztünk közös vonás. De mindegyikünknek a közös vonásokon kívül (melyeket a múlt generáció úgy lebecsül) sokkal több egyéni, mint közös tulajdonságunk van, mely erősebben dominál.

Ezenkívül az életkörülményeink is nagy kihatással vannak

az izlésünkre és ebből kifolyólag élettársaink megválasztására is. Ezért nem lehet egy bizonyos férfitípust a mai modern lányok férfiideáljának kinevezni.

Nagy szerencse, hogy az izlések különbözők!

5. Mindenekelőtt bocsánatot kell kérnem, amiért a kérdésre kissé bonyolultan, azaz nem egészen világosan válaszolok. Két okból. Az egyik — bár szégyellem bevallani — az, hogy eddig még nem igen foglalkoztam a férjhezmenés problémájával, tehát nem is tudnék egyenes választ adni. A másik ok — ugyancsak furcsán hangzik — többek szerint én nem vagyok „mai” nő (bocsánat a szerénytelenségemért, nem a koromnál fogva) a „modern” jelző pedig, azt hiszem, csakugyan nem illik rám.

Annak ellenére, hogy keveset értek a témához, megkísérlem megadni a feleletet, még pedig úgy, hogy különválasztom a mai modern nő és a magam igényeit. A mai lányok legnagyobb része nem élettársat, örök megértő partnert lát a férjjelöltben, hanem erkölcsi, de főképpen anyagi támaszt. Ezek szerint lehetőleg minél gazdagabb, természetesen önálló egzisztenciával bíró férjet kívánnak maguknak. Számtalan esetben volt alkalmam tapasztalni azt a szomorú és sajnálatos tényt, ami szerint a mai nők morális szempontból lényegesen leszállították az igényeiket. Jellegbeli fogyatékoságuk gyakran háttérbe szorulnak, sokkal fontosabbnak tartják, hogy az érdekelt fiatalember dekoratív megjelenésű legyen. Szóval ha nem is éppen vivőr, de a látszat szerint rendelkezék ennek a típusnak az allűrjeivel.

Most következnének az én igényeim, amik tulajdonképpen nem is léteznek. Néhány emberről megállapítottam már, hogy u. n. „rendes” ember. Rendes alatt azt értem, hogy több jó tulajdonsága van, mint rossz, vagy nincsen ellene semmi különösebb kifogásom. (Ez azonban legkevésbé sem jelenti azt, hogy bármelyiket is férjül kívántam volna). Ezek az emberek teljesen eltérő típusok képviselői, tehát nem beszélhetek egy meghatározott ideálról. Annyit azonban megjegyzek, bármely típusról legyen is szó, legelső feltételem szerint semmi esetre se kerüljön sor arra, hogy én kívánjam férjül az illetőt, *hanem ő kívánjon engem feleségül.*

Ezután felemlitek néhány általam cseppet sem kedvelt típust. Az aszfaltbetyárokról és zsurlovagokról nem is szólva, megvetem azt az „elfoglalt népszerűt, akit legalább két héttel előbb kell figyelmeztetni, hogy idejében megjelenjen a — saját lakodalmán. Nem kevésbé antipatikus előttem az, aki beképzeltté lesz és férjfogást vél felfedezni abban, ha különösebb szimpatiaával tüntetjük ki. Idetartozik azután még számtalan, különben értékes ember, akiket elrontott, elvakított a mai nők könnyelműsége és önérzet-hiánya.

Igy fest a mai lányok gondolkozása a házasságról és a férfiideálról. Milyen jó azoknak a férfiaknak, akik már beleestek és nincs gondjuk a nősülésre, csak — a megélhetésre. De az aztán gondot ad.

Primadonnaavatás

az aradi színházban

(Arad) Békére emlékeztető ünneplő hangulat költözött be a karácsonyi ünnepek harmadnapján az aradi színházba. Derüs arcok, lelkesen összeverődő tenyerek szólítottak a rivaldák elé egy aradi leányt, aki itt cseperedett fel közöttünk, akit a rikoltó jazz nem csalogatott a parkettra, aki szerényen visszavonulva várta a pillanatot, hogy egyetlen csapásra megörvendeztesse a sziveket, bizalmat oltsan az erdélyi magyar színi kultúra siratóiba és ismételten beigazolja Max Reinhartnak azt a megállapítását, hogy mennyi izmos magyar tehetség vész el az érdektelenség lélekörlő purgatóriumában.

Mert Solymosán Magda — akiről most itt szó van — kétségtelenül a színipálya magasan ivelő karrierjének jegyese. Olyan ötletszerűen került a tehetség kivetítésére oly alkalmas rivaldák elé, amilyen ötletszerűen csak a Ma gyermeke tud vegetálni, élni és karriert elérni.

Solymosán Magda leegyszerűsödött, derüs és mosolyog. Szilaj csikó módjára tombol benne a temperamentum. Nincs ebben a derüben semmi póz, csak egy kiegyensúlyozott leánygyermeknek mélyből szökkenő megnyilatkozása. Ilyen volt már kilenc esztendőskorában, amikor ott ugrándozott a zongora mellett és a tiszta emberi lélek falánkságával szivta magába a muzsikát. Ő volt az első, aki nagy karriert jósolt magának. A környezet nagyokat kacagott, de Soly-már Magda a gyermek konokságával megmaradt hite mellett.

Hat évvel ezelőtt került el itthonról. Kallivoda Olga pécsi énektanárnő figyelt fel csengő, üde hangjára. Egy év múlva már besurrant a budapesti zeneakadémia névtelen karriervárományosai közé. Hilgerman tanárnő köszörilte, csiszolta ezt a remek anyagot, amely végül is megérett a nyilvánosságra. Solymár Magda ekkor még operaénekesnő akart lenni, de ezt csak addig ambicionálta, míg egy szép napon össze nem találkozott az aradi származású Unger Er-

Drágul a szőrme

Neuländernél még olcsó

Arad, Fischer Eliz-palota.

Fütsön Antracit Tojás Brikettel.

Központi fűtések és minden kályhánál olcsó, gazdaságos és szagtalan. Vagontételt és minden mennyiséget szállít a vezérképv.

ALTMANN EDE tüzfifa- és széntelep

Arad, volt Boros Béni-tér 44.

Telefon 461.

növel, akinek csálhatatlan zenei füle, a szinpadí meglátásokra beidegződött szeme véleményyt nem mondott. Az operettszinpadot ajánlotta Solymár Magda kristálytisza művészi temperamentumának érvényesítésére. A fiatal művésznő hosszas tépelődés után négy héttel ezelőt kötötte meg első szerződését Kardos debreceni szinigazgatóval. Nehéz feladata volt Solymár Magdának, de a mai fiatalság önbizalma mindent legyöz.

Solymár Magda lelkében csak naiv gyermekáloom képében élt a szinpad. Kilépett a rivaldák elé és már az első szorongó ária után felzugott a taps. Hétszer egymásután játszotta el az Áprilisi vőlegényt és egycsapásra a szinpad avatott apostola lett.

Téved azonban, aki azt hiszi, hogy Solymár Magdát elkapatta a kezdet sikere. A fiatal művésznő még csak most készül igazán a szinpályára. Jövöre már a művészképzőben csiszolják tovább a hangját, — valamelyik budapesti mozgásművészeti iskola formálja klasszikussá ragyogó szinpadí figuráját, mert Solymár Magda tisztlában van azzal, hogy a felkészültségnek milyen fegyvertárával kell hogy felvegye a küzdelmet. De Solymár Magda csak mosolyog az öntudatos művészember fölényével és úgy készül magasan ivelő karrierjére, mint aki teljesen biztos a dolgában.

Ennyi temperamentummal az akaratnak és önkritikának csak győzni lehet és mi aradiak nagy érdeklődéssel várjuk ennek a karriernek a kibontakozását. s—r

M. FISCHER

üveg- és porcellán nagyáruház

Arad, Fehér Kereszt-épület karácsonyi
ajándékozási akciójának **szerecsés**
nyertesei az alanti számok lettek:

FŐBB NYEREMÉNYEK:

- 7750 12 személyes Rosenthal-service
- 9724 12 személyes csiszolt üveg service
- 10753 6 személyes teáskészlet asztalkával
- 5787 6 személyes modern üveggészlet
- 11085 1 márvány írókészlet
- 18240 6 személyes moccakészlet tálcával
- 14222 1 asztali villanylámpa
- 14110 1 majolika dísz tárgy
- 11576 1 alpacca ezüst aufsatz
- 8985 1 asztalka, gyufa és hamutartó és mintegy 250 kisebb nyeremény, melyeknek számai az üzletben megérdeklődhetők.

Szilveszteri rendelet

A Szilveszter-éjszakai szokásos kilengések, közlekedési és erkölcsrendészeti kihágások megelőzése céljából kivételes intézkedések életbeléptetése vált szükségessé.

Közlekedési szabályzat

1. Egyik lokálból a másikba a közlekedés teljesen szabad. Tilos azonban a szabálytalan hajtás és a nagy felhajtás.
2. Fizetés nélkül „közlekedni” egyik lokálból a másikba nem szabad.
3. A társaságoknak nem szabad egymást szabálytalanul előzni.
4. A társaságok tagjainak egymást a fizetésben megelőzni azonban szabad.
5. Kétlábon járó személyek csak az uttest jobboldalán közlekedhetnek, míg a baloldalt a négykézláb mászkáló utasok részére tartják fenn.
6. A bizonytalanul dülöngélő urak támogatására a lokáltulajdonosok külön szilveszteri angyalokat alkalmaznak, akik az urak hóna alá nyulnak (ott ahol a pénztárca van) és vigyáznak arra, hogy eme becsicsentett személyiségek el ne veszíthessék erkölcsi, de főleg anyagi egyensúlyukat.
7. Forgalmi rendőrök fognak gondoskodni arról, hogy ebben a kutyavilágban is legyen valami forgalom a kávéházakban.
8. A forgalom rendezésének érdekében az éjszakai forgalom se fizet forgalmi adót. (De azt hiszem kereseti adót se).

Erkölcshandészeti szabályok

1. Malackodni csak a szilveszteri malaccal szabad.
2. Táncközben nem szabad a partnert a malaccal összetévesztetni és büntető területen belül érinteni.
3. Minden kávéháztulajdonos gondoskodik arról, hogy vendégei ujév első pillanatában kellemes képet lássanak. Ebből a célból csinos nőcskék a sötétség idejére előjegyezhetők.
4. Akik hosszabb ideig tartó, diszkrét éjtéli sötétségre reflektálnak, kapcsolassák ki a vilanyórájukat. (Ingyen kikapcsolja a centrálé).
5. Éjfélkor mást, mint a villanyt kikapcsolni, nem szabad.
6. A lokáltulajdonos – für alle Fälle – köteles a vilany felyujtása előtt csengővel jelt adni.

Értékes ajándékokat

H arany, ezüst, bronz és aragonit tárgyakat
dus választékban, olcsó árban vásárolhat

Hartmann Kálmán

ékszerésznél, Arad, Minorita-palota

Két vak szem lát...

(Arad.) A karácsony előtti nagy hidegek után a volt Forray-uccában úgy sűrögnek forognak a népek, mintha valóban tavasz volna. Pedig az égről csak fakón szüremlenek le a téli napsugarak.

A boltok kirakataiban kissé borzongva bóbiskolnak a kalapok, kesztyűk, babák, cipők, pántlikák és harisnyák. Néhol csilingel a boltok ajtaja, amint nénemasszonyék benyitnak egy kis sóért, cipőfüzőért, szallagért vagy egy kis kartonért. Néha hosszasan is szól a csengő, mert kijövet megállnak a nyitott ajtóban, hogy befejezzék a hosszú történetet, amivel a rövid vásárlást fűszerezik.

Az uccán sűrögnek-forognak a népek. A hidegben röviden, pörgén, de állhatatosan beszélgetnek — itt uglátszik mindenki ismer mindenkit. És közben a fagy pirosra csipi az orrukat.

Kis papirzacskók, apró csomagok gyülekeznek a piaci kosarak, szatyrok mélyén és fősvényen permetez a téli napsütés.

Rég halott kisvárosok szaga kóvályog a levegőben: a Forray-uccán át a régi Arad még tartja a rokonságot multjával. Amikor még más volt az élet s az embereknek nem kellett annyit emlegetniök idegen, fura, de meghonosodott szavakat: válság... munkanélküliség... inség...

Sűrögnek-forognak a népek. Tudják, hogy nincs sok okuk erre a nyüzsgésre, de hát megszokták. És a boltosok is úgy mosolyognak, mintha nem is másfélméter kanavászt csomagolnának. Megszokták a mosolygást, de jobban is esik.

Az egyik sarkon fiatal emberpár fordul be. Egymásba karoló leány és fiu.

Piros arcu, üde a leány, a sapkája alól kicsuszó fürtjeivel elbabrál a szél, az ajka nevet, a foga nevet, egész arca nevet, két karja nevet és a dereka adja a ritmust ehhez a felolvadó nagy nevetéshez. A jóltermett, arányos testű fiu arcán szétolvad az öröm, csak mintha a szeme környéke volna merev. A föld felé néz, mintha félne, hogy elcsuszik a kissé fagyos kövezeten.

De üres ez a földnek szegzett tekintet. Üres a két szem. Halott. Vak ez a délceg fiu.

A leány karjánál fogva vezet nagy-ügyesen s a járókelők közül alig akad, aki észreveszi, hogy a párja vak. És a leány belemosolyog a fiu arcába, közben megigazítja félre-csapott kis sapkáját, félresimitja a sapka alól kibuggyanó haját és minden mozdulatán, egész lényén látszik, hogy szép akar lenni, tetszeni akar a fiunak.

A fiu halott szeme a földhöz tapad, a leány meg beszél, kacag, belemosolyog a fiu arcába, illegeti a szavát, illegeti magát s amikor a szél felcsapja a kabátja csücskét, riadtan simítja le, hogy jaj, ne lássék gyűröttnek, rendetlenek.

És a fiu visszamosolyog a leány minden üde mosolyára, visszazedül minden kis ártatlanul kacér mozdulatára. A két üres szem megtelik...

A Forray-uccában sűrögnek forognak a népek, erre cik-káznak, arra térnek, kerülnek fordulnak, panaszkodnak és pletykálkodnak, rövid mondatokban hosszú történetekbe gabalyodnak s a fiatal emberpár egyenesen, délcegen halad köztük. A leány elsimitja amúgy is sima, üde arcának vonásait, elrendezi ruhája ráncait, csiszolja szavait. S a fiu két vak szeme megtelik a lány mosolygó, üde vonásaival, föllobog csengő szavaira.

A két vak szem él... A két vak szem lát...

Talán még a kirakatokat is látja, a kis bohó babákat, a csöppnyi kalapokat, a meleg harisnyákat, rikitő kelméket, a fakó szallagokat és a kirakatok üvegjén óvatosan megcsillanó napsugarakat.

És a népek sűrögnek-forognak tovább és nem vesznek észre semmit.

POLITIKA

„az Erdélyi Élet“ görbetükrében

— Amikor a Fonciera, Franco Română és a Steaua Română biztosítók azt a tanácsot kapták, hogy a Galló-féle botránypárban hamis tanúkkal operáljanak, — miről feledkeztek meg?

Egyszer beállított Rotschildhoz egy fiatalember és állást kért.

— Mit tud? — kérdezte Rotschild.

— Én, kérem, mindent tudok, mindenhez értek, mindenben tudok tanácsot adni, alkalmazzon engem, mint tanácsadót.

— Gemacht.

A fiatalember hetekig ott volt és nem csinált semmit. Egyszer végül behivatta Rotschild és így szólt:

— Nézze, kérem, maga egy tanácsadó, ugy-e?

— Igen.

— Na látja, most nekem egy jó tanácsra volna szükségem.

— Tessék velem parancsolni.

— Hát adjon nekem, fiatal barátom, most egy tanácsot, hogy hogyan szabadulhatnék meg magától?

A „Vadászkürt“ Kávéházban

nívós program mellett olcsón és jól
szórakozik szilveszterkor a közönség

A nagy versenyben minden párt szociális reformokat ígér. Mit ígérnének, ha nem lenne versengés?

A hitközségi elnökek ép vacsorához akarnak leülni amikor beállít a rabi. Na, ha már itt van a rabi, meg kell hívni vacsorára.

Behozzák a nagyszerű levest, a rabi bőségesen vesz belőle, de a háziasszony így szól:

— Entschuldigung, Rabi, für die Suppe, aber ich hab nicht gewusst, dass Sie kommen.

Behozzák a nagyszerű pulykapecsenyét, a rabi alaposan bepakol belőle, de a háziasszony megint így szól:

— Entschuldigung, Rabi, für den Braten, aber ich hab nicht gewusst dass Sie kommen.

Ugyanez történt a nagyszerű tésztával is, mire a rabi csodálkozva kérdi:

— Aber Frau Rasekol, was hätten Sie gekocht, wenn Sie gewusst hätten, dass ich komme?

— Bondelacā, — vágta rá a háziasszony.

— Miután a Tungsram-vállalat kiüldözte a konkurenciát, miért támadja most a kisexistenciákat?

A misszionárius hosszabb idő óta tērit egy kannibál-törzset és az egyik kannibált előveszi.

— Te a mult héten megetted az apádat. Megjavultál-e azóta?

— Hogyne, ~~csak~~ / ~~felel~~ / ~~ab~~ / ~~üszk~~ / ~~én~~ / ~~ita~~ / ~~kannibálj~~ — azóta már csak egész távoli rokonokat eszek.

Bevásárlás előtt
tekintse meg

Szántó és Komlós

ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben. **ARAD, Színházépület.**

Ujévre vegyünk:

LEÁNYNAK: emlékkönyvet, fénykép és levelezőalbumot, ifjusági regényt, társasjátékot,

FIUNAK: töltőtollat, csavarirónt, mesekönyvet, utleírást, aktatáskát, körzöt;

ANYÁNAK: dobozos levélpapírt, masche-tálcát, modern lámpaernyőt, irodalmi értékű könyveket;

APÁNAK: töltőtollat, praktikus csavarirónt, előjegyzési naptárt, íróasztalfelszereléseket, a világirodalom egy-egy művét

Mindezt legolcsóbban és legnagyobb választékban a

CULTURA könyv és papírüzletben
Fehér Kereszt-épület.

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

A szerelmes szálloda

Anny Ondra parádés filmje a Central-moziban

A napokban mutatták be a sajtó előtt Anny Ondra új hangos filmjét, amelynek „Szerelmes szálloda” a címe. Ez a ragyogó, tündöklően szép fiatal művésznő régóta kedvence a világ filmközönségének, de eddig még egyetlen szerepében sem volt olyan elragadó és kedves, mint ebben a szerepében.

Egy szegény leányt játszik, aki egy Angol Park-szerű mulatóhelyen kapott igen furcsa állást. Minden este egy szépen feldiszipált ágyba kell feküdnie, a közönség labdákkal dobálja az ágy fölé helyezett célpontokat és ha egy lapda eltalálja a célpontok egyikét, Anny Ondra kirepül az ágyból. Egy este, amikor különösen nagy a szerencsésük a labdadobálóknak, levelet kap Anny Ondra, amelyben értesítik, hogy meghalt egyik nőrokona és szállodáját ő örökölte. Boldogan ugrik ki az ágyból, elrohan a közjegyzőhöz, ahol igazolják, hogy ő egy szálloda örököse lett.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Másnap elindul, hogy átvegye szállodája vezetését. A gyönyörű tengerparti szállodában először örülnék tartják, de később, amikor megtudják a valóságot, felvilágosítják, hogy két azonos nevű szálloda van a környéken, az egyik az előkelő tengerparti szálloda, amelyet *nem* örökölt, a másik, amelyet *örökölt*, egy százéves, rozoga szálloda, amely lent van a faluban. Anny Ondra kétségbeesetten hagyja ott a pompás, fényes szállodát, lemegy a kis faluba és ott egy ősrégi, ütött-kopott, teljesen elhanyagolt szállodát talál, amelyet — mit tehet mást? — birtokába vesz. A fiatal nagyszerű leány érkezése varázsütésre megfiatalítja a vén, mindenkitől elhagyatott szállodát. A hotelben lakó ingyen vendégek munkához látnak s nagyon rövid idő alatt a szomorúság háza a vidámság házává változik. A változás annál is inkább érthető, mert a házba beköltözött a szerelem is egy

Karácsonyi szükségleteihez tartozik:

Zwack-likör

Minden fűszer és csemege üzletben kapható.

fiu alakjában, akinek a tengerparti előkelő szállodában kellett volna találkoznia azzal a gazdag leánnyal, aki pénzt hozott volna a fiu családjának anyagilag leromló ősi kúriájába . . .

Tulajdonképpen innen kezdődik ez a nagyszerű film, de amit már eddig is elmondtunk, abból is következtethető, hogy Anny Ondra tehetségének ebben a szerepben széles skálája kínálkozik. Sok kacagató bonyodalom keletkezik az ötletes szöveg körül, jó énekszámokkal, matróz bállal, mókás helyzetekkel és annyi rendezői trükkel, hogy a közönség egy pillanatra sem esik ki a hangulatból.

Anny Ondra szereplése természetesen és mindenekfelett külön diszt és értéket ad a filmnek, mely legutóbb Budapesten heteken át kacagtatta a premiermozgók publikumát. A közönség őszinte elragadtatással fogadta mindenütt a nagyon vidám és tehetséges szép színésznőnek ezt a legujabb produkcióját, mellyel ismét bizonyosságát adta annak, hogy ezidő szerint ebben a szerepkörben nincs nálánál jobb a filmvilágban.

Anny Ondra mellett Fritz Odemár, Peter Voss és Max Gülstorf játszanak még igen hálás, kacagató szerepeket a „Szerelmes szállodá”-ban, melyről illik még annyit tudni, hogy Carl Lamac rendezte. Ezt a zseniális színházi szakembert, aki minden filmjével változatosságát igazolja, kifogyhatatlan invenciókészletét, izlését és felkészültségét, — nem kell külön bemutatnunk, — aki csak egyszer látta egy filmjét, az nem mulasztja el valamennyit megtekinteni.

A film romániai premierjét Aradon tartják a Central-mozgóban. Az egyik előadás pont Szilveszterre esik, mely alkalommal a városi mozik figyelmes vezetősége igen kedves meglepetéseket készít elő a publikum számára.

Lionel Atwill

(„Az énekek éneke” báró Merzbach őrnagya)

Kathleen Burke

(Az „Emberi bestiák” párducnöje)

Charles Ruggles

(A Chevalier filmek kiváló komikus) a főszereplő

A fekete kigyó

c. Paramount-slágerfilmnek.

Bemutatója vasárnap
a SELECT-mozgóban

**Érdekes ! Izgalmas !
Csupa cselekmény !**

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

Harisnya és kötött-szövött árukban

A. LÖWINGER

különlegességi üzlet vezet. Arad,
Bulevardul Regina Maria 18. szám.

Sportemberek figyelmébe!

A

Ca-o-la

vitamin krém a
téli sportokhoz
nélkülözhetetlen.

A „REGGEL”

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar,

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő körül panasza van:

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhiv.-jához. Str. M. Nicara 1.

Vidéki urfnőknek legkényelmesebb, ha ruhájukat

Krebsz festő és vegytisztítóhoz viszik közel a vilamoshoz és a vidéki autóállomással szemben

Arad, volt Boros Béni-tér 51. Fiók: v. Deák Ferenc-uca 1.

ERDÉLYI HIRLAP

a romániai magyarság legnépszerűsőbb, legnépszerűbb napilapja.

Ne nézzen se jobbra, se balra

Cipőt: jót, olcsót és divatosat csak a több évtizedes

Szigeti Oszkár

cipőáruházában vásárolhat. —

a színház - pénztárral szemben.

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Téli öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel. Merkur bevas.-könyvre 6 havi hitel.

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

G O L D S T E I N L A J O S

divatáruháza Arad, Strada Bratianu (Weitzer-János-ucca 2. Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. oo oo oo

Legolcsóbb tűzifa minden minőségben, vagon, öl és sulyra

„Focus“ fatelep

Oravetz és Holländer cég helyén. Óvár-tér. Telefon 491.

A legmodernebb kötött és szövött árúk, pulloverek, melények mélyen leszállított árban kaphatók

BÁRSONY ANDOR

üzletében. Arad, Piața Avram Iancu 18.

Téli ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fényez

KNAPP

v. Weitzer-u. 11 modernül berendezett vállata v. Magyar-u. 10

Az Állami Osztályosjáték

III. oszt. húzása

1934 január hó 3-4-én. Siessen,
ujítsa meg idejében sorsjegyét!

Közlemény

Az állami osztályosjáték vezetősége az ügyészségnek adta át Standor Ábrahámot, mert ausztriai sorsjegyeket árusított.

Ezuttal a nagyközönség tudomására hozza az igazgatóság, hogy külföldi sorsjegyek vétele és eladása büntető következmények terhe mellett tilos a vásárlóikat a törvény tettestársaknak minősíti.

Kéri az igazgatóság, hogy a közönség az előforduló eseteket hozza tudomására a

**Loteria contenciosului
a Loteriei de Stat
București, Bul. Carol 4.**

TRIOIRON

BCU Cluj Central University Library Cluj

TRIOIRON

Reprezentanța :

HIRSCHMANN KÁROLY

Arad, Str. Gheorghe Lazar 17.

DISTRIBUȚIA TEHNICĂ

București, Str. Culmea Veche 2.